

Ispitni katalog za majstorske ispite

**GOSPODARSTVO
I
PRAVNI PROPISI**

27. srpnja 2021.

Sadržaj

Uvod	3
1. Područja ispitivanja.....	4
2. Obrazovni ishodi.....	5
Gospodarstvo.....	5
Pravni propisi	9
3. Struktura ispita i opis bodovanja	19
4. Tehnički opis ispita	20
5. Primjeri zadataka.....	21
6. Priprema za ispit.....	22

Autori Ispitnog kataloga

Gospodarstvo

Damir Ribić
Danijela Žagar

Pravo i pravni propisi

Sanja Želinski-Matunec
Snežana Klarić

Autori ispitnih pitanja

Gospodarstvo

Damir Ribić
Danijela Žagar
Francisko Didović
Ognjen Blaslov

Pravo i pravni propisi

Sanja Želinski-Matunec
Snežana Klarić
Vjekoslava Hruška-Legac

Recenzenti ispitnih pitanja

Gospodarstvo

Blanka Glavica-Ječmenica
Ines Elezović
Ira Tretinjak

Pravo i pravni propisi

Suzana Kolesar
Ines Elezović
Ira Tretinjak

UVOD

Biti majstor obrtnik znači biti kvalificiran te vješto i kvalitetno obavljati poslove svoga zanimanja, ostvarujući rezultate visoko iznad prosječnih. Međutim, biti majstor znači i puno više. Majstor je osoba koju pokreće želja za uspjehom i koja teži izvrsnosti u svojem zanimanju, u poduzetništvu i preuzimanju rizika, u motiviranju zaposlenika, u odnosu s potrošačima, u prenošenju znanja na buduće generacije, u cjeloživotnom učenju, u kreiranju inovacija i primjeni novih tehnologija.

Sastavni dio izvrsnosti jednog majstora, posebice u obavljanju vlastitog obrta jest i poznavanje gospodarstva, prava i pravnih propisa koji reguliraju obrtničko poslovanje i poduzetništvo. Ova su znanja nužna kako bi obrtnik – majstor mogao utemeljeno i racionalno donositi svakodnevne odluke i voditi obrt.

Gospodarstvo i pravo i pravni propisi u obrtništvu sastavni su dio programa majstorskih ispita.

Ovaj ispitni katalog opisuje što će se i na koji način ispitivati u sklopu majstorskog ispita iz područja gospodarstva i prava i pravnih propisa, u svrhu provjere znanja potrebnih za samostalno obavljanje obrta.

Katalog sadrži pojašnjenja i upute za osobe koje pristupaju ispitu te upute za članove ispitne komisije o sadržaju ispita i o načinu njegove provedbe.

Informacije sadržane u Katalogu podijeljene su u šest poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Primjeri zadataka
6. Priprema za ispit

U prva dva poglavlja popisane su teme za provjeru znanja i obrazovni ishodi opisani kao razine razumijevanja i mogućnosti primjene znanja koje budući majstor treba savladati i pokazati. Kroz treće i četvrto poglavlje razrađuje se način provedbe ispita, a posljednje dva poglavlja osmišljena su kao pomoć i savjeti za pripremu ispita.

1. PODRUČJA ISPITIVANJA

Dijelom majstorskog ispita iz područja gospodarstva utvrđuju se usvojena znanja i sposobnost njihove primjene u poslovanju obrta, u područjima:

1. Obrtnik, poduzetnik i poduzetništvo
2. Tržišne zakonitosti
3. Pokretanje poduzetničkog pothvata – načini ulaska obrtnika u poduzetništvo
4. Izvori kapitala za obrtnike i poduzetnike
5. Poduzetnička infrastruktura
6. Poslovni i financijski plan
7. Osnovne marketinga
8. Porezni sustav
9. Zaštita okoliša.

Dijelom majstorskog ispita iz područja pravnih propisa utvrđuju se usvojena znanja i sposobnost njihove primjene u poslovanju obrta, u područjima:

1. Ustrojstvo državne vlasti
2. Osnove gospodarskog prava
3. Osnove Europske unije
4. Zaštita potrošača
5. Obavljanje obrta
6. Organiziranost obrta
7. Obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje vezanih obrta
8. Radni odnosi
9. Zaštite u vezi s radom
10. Carinski propisi
11. Pravni subjekti, pravna i poslovna sposobnost
12. Ugovori
13. Zastupanje
14. Trgovačka društva
15. Nasljedno pravo
16. Zemljišne knjige, posjed i vlasništvo.

2. OBRAZOVNI ISHODI

GOSPODARSTVO

1. Obrtnik, poduzetnik i poduzetništvo

TEMA	ISHODI
Povijesni razvoj poduzetništva	<ul style="list-style-type: none">• objasniti razvoj poduzetništva• prepoznati obveze i odgovornosti sudionika poduzetničkog procesa• prepoznati pojam načela ekonomiziranja• navesti oblike gospodarstva s obzirom na razinu i nositelje gospodarskih djelatnosti• pojasniti razloge zbog koji je poduzetništvo značajno sa aspekta društva i državne zajednice
Karakteristike obrtnika i poduzetnika	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati glavne osobine obrtnika i poduzetnika
Glavne značajke trgovačkog društva i obrta	<ul style="list-style-type: none">• objasniti osnovne razlike između obrta i trgovačkog društva• objasniti prednosti i nedostatke svakog od oblika poduzetničke djelatnosti
Karakteristike obrtnika, poduzetnika i menadžera	<ul style="list-style-type: none">• objasniti razlike između obrtnika, poduzetnika i menadžera
Metode i stilovi rukovođenja i upravljanja	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati vrste i metode upravljanja• prepoznati karakteristike kvalitetnog i nekvalitetnog vođe• ilustrirati na primjeru tehnike motiviranja zaposlenika i suradnika• prepoznati tehnike motiviranja zaposlenika• navesti važne vještine uspješnog obrtnika• prepoznati sposobnosti za vođenje zaposlenika• navesti karakteristike uspješnog vođe• prepoznati oblike komunikacije u stilu vođenja

2. Tržišne zakonitosti

TEMA	ISHODI
Pojmovno određenje tržišta	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati osnovne pojmove i sudionike na tržištu
Osnovne značajke djelovanja tržišnih sila – ponude i potražnje	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati zakonitosti funkcioniranja tržišta• objasniti načine funkcioniranja ponude i potražnje• objasniti načine formiranja cijene temeljem tržišnih zakonitosti

3. Pokretanje poduzetničkog pothvata – načini ulaska u poduzetništvo

TEMA	ISHODI
Razlozi postanka obrtnika i poduzetnika	<ul style="list-style-type: none">• analizirati motive za poduzetničko djelovanje• prepoznati povezanost uspješnosti i motiva za poduzetničko djelovanje
Poslovne opcije ulaska obrtnika u poduzetništvo	<ul style="list-style-type: none">• navesti sve opcije ulaska u poduzetništvo, njihove prednosti i nedostatke te primjerenost odabira određene opcije u pojedinoj situaciji

4. Izvori kapitala za obrtnike i poduzetnike

TEMA	ISHODI
Izvori kapitala za pokretanje novog poduzetničkog pothvata kroz obrt ili trgovačko društvo	<ul style="list-style-type: none">• identificirati potencijalne izvore kapitala za pokretanje novog poduzetničkog pothvata• kritički prosuditi utjecaj pojedinog izvora kapitala na buduće poslovanje poduzetnika
Izvori kapitala za dodatno financiranje postojećeg poduzetničkog pothvata	<ul style="list-style-type: none">• odabrati adekvatne izvore kapitala za dodatno financiranje postojećeg poduzetničkog pothvata

5. Poduzetnička infrastruktura

TEMA	ISHODI
Osnovni elementi i sastavnice poduzetničke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none">• identificirati sve elemente poduzetničke infrastrukture• identificirati elemente komorskog sustava
Značaj svake od institucija koje čine poduzetničku infrastrukturu	<ul style="list-style-type: none">• analizirati karakteristike pojedinih oblika poduzetničke infrastrukture• predvidjeti utjecaj pojedinih elemenata poduzetničke infrastrukture na poslovanje obrtnika i poduzetnika

6. Poslovni i financijski plan

TEMA	ISHODI
Sadržaj poslovnog plana Financijski plan Financijski izvještaji	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati važnost poslovnog plana za uspješno poslovanje• koristiti elemente poslovnog plana• prepoznati čimbenike lokacije koji utječu na poslovanje• analizirati okruženje i konkurenciju• identificirati elemente financijskog plana• prepoznati vrste financijskih izvještaja• identificirati vrste troškova• izračunati prag dobiti

7. Osnove marketinga

TEMA	ISHODI
Marketinške koncepcije Marketinško razmišljanje Marketing miks	<ul style="list-style-type: none">• objasniti važnost marketinga za uspješno poslovanje• prepoznati marketinške izazove u poslovanju• identificirati ključne marketinške aktivnosti za uspješno poslovanje• koristiti strategiju cijene i strategiju kvalitete• primijeniti elemente marketinškog miksa u poslovanju

8. Porezni sustav

TEMA	ISHODI
Značajke poreznog sustava Poduzetnik u poreznom sustavu	<ul style="list-style-type: none">• identificirati najvažnije porezne propise za poslovanje obrtnika• prepoznati elemente sustava poreza na dohodak• objasniti sustav poreza na dohodak• koristiti model „jednostavnog knjigovodstva“• objasniti model paušalnog oporezivanja dohotka• razlikovati vrste doprinosa• objasniti sustav poreza na dobit• objasniti sustav poreza na dodanu vrijednost• prepoznati karakteristike sustava poreza na dodanu vrijednost• prepoznati obvezne elemente fiskalnog računa

9. Zaštita okoliša

TEMA	ISHODI
Okolišne politike i načela zaštite okoliša u Europskoj uniji i Hrvatskoj Sastavnice okoliša i subjekti zaštite okoliša Temeljni dokumenti zaštite okoliša i održivog razvoja Obveze u poslovanju obrtnika	<ul style="list-style-type: none">• objasniti načela zaštite okoliša u Europskoj uniji• navesti sastavnice okoliša• navesti subjekte zaštite okoliša• navesti obveze u poslovanju koje proizlaze iz zakonskog okvira za zaštitu okoliša• prepoznati dokumente u poslovanju koji proizlaze iz zakonskog okvira za zaštitu okoliša i koje je potrebno pribaviti prije pokretanja posla

PRAVNI PROPISI

1. Ustrojstvo državne vlasti

TEMA	ISHODI
Državno uređenje Republike Hrvatske	<ul style="list-style-type: none">• navesti koji je temeljni i najviši pravni akt na osnovu kojega se donose zakoni u RH• navesti primjer pitanja koja se uređuju Ustavom RH• razvrstati funkcije države u trodiobi vlasti• opisati grb i zastavu RH• navesti naziv himne RH• opisati način izbora zastupnika u Hrvatski sabor• prepoznati na primjeru koje su nadležnosti Hrvatskog sabora• navesti primjer ovlasti predsjednika RH• navesti tijelo koje obavlja izvršnu vlast u RH• nabrojati neke od resora ministara koji čine Vladu RH• navesti primjer nadležnosti Vlade RH• prepoznati tijela koja obavljaju sudbenu vlast u RH• razlikovati nadležnost Državnog odvjetništva u odnosu na sudove• prepoznati najvažnije nadležnosti Ustavnog suda RH• navesti primjer tijela državne uprave – kojem se podnosi zahtjev za registraciju obrta
Općenito o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati jedinice lokalne samouprave u RH• razlikovati jedinice lokalne samouprave od područne (regionalne) samouprave• navesti broj županija u RH• navesti primjer naziva neke od županija u RH• navesti primjer ovlasti lokalne samouprave

2. Osnove gospodarskog prava

TEMA	ISHODI
Osnovne karakteristike obveznog ugovornog prava	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati/ odabrati osnovna načela obveznog prava• navesti vrstu odnosa koje uređuje obvezno pravo• prepoznati/odabrati vrstu obveznog odnosa
Sudionici obveznih odnosa	<ul style="list-style-type: none">• nabrojati sudionike obveznih odnosa
Pojedini pojmovi od značaja za gospodarsko pravo	<ul style="list-style-type: none">• navesti primjer pravnih poslova s obzirom na broj strana koje u njemu sudjeluju• pojasniti što je ponuda• objasniti kako se može dati prihvata ponude

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati prihvata ponude kao trenutak nastanka ugovora • opisati trenutak nastanka ugovora • navesti primjer najčešćih ugovora u poslovnoj praksi
--	---

3. Osnove Europske unije

TEMA	ISHODI
Osnivanje i značaj EU	<ul style="list-style-type: none"> • navesti područje interesa i suradnje koje je najvažnije za nastanak Europske unije • nabrojati područja politike koja se danas reguliraju u okvirima Europske unije • navesti primjer zemlje koja je istupila iz EU
Pravna povijest i proširenje EU	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati vrstu pravnih akata koja je temelj nastanka EU • nabrojati nekoliko zemalja koje su danas članice EU
Pravna struktura, institucije i tijela EU	<ul style="list-style-type: none"> • nabrojati glavne institucije EU • opisati način izbora zastupnika u Europski parlament
Hrvatska i EU	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati akt temeljem kojeg je RH postala država pristupnica u EU • prepoznati tijelo RH koje je potvrdilo Ugovor o pristupanju RH u EU • navesti godinu kada je RH postala punopravna članica EU
Financiranje iz EU	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati tijelo RH koje je nadležno za provedbu EU programa • prepoznati na primjeru prioritete EU za proračunsko razdoblje 2021.-2027.
Obrtnik u RH želi financiranje putem fondova EU	<ul style="list-style-type: none"> • navesti izvore iz kojih se pune fondovi EU • prepoznati prvi korak koji obrtnik mora poduzeti da bi imao priliku zatražiti financiranje svojih ulaganja iz EU sredstava • prepoznati dokument koji je najvažniji dio natječaja • prepoznati na primjeru web adresu na kojoj se mogu pronaći informacije o sredstvima iz EU fondova • utvrditi najvažnija pravila/kriterije natječaja na koje obrtnik osobito mora obratiti pažnju kod pripreme projektnog prijedloga • pojasniti kome se obrtnik može obratiti za pomoć radi pripreme projektnog prijedloga • navesti kakvu pomoć obrtnik može očekivati kod pripreme projektnog prijedloga

4. Zaštita potrošača

TEMA	ISHODI
Općenito o zaštiti potrošača	<ul style="list-style-type: none">• navesti primjer načela zaštite potrošača• prepoznati na primjeru temelji pravni propis kojim je regulirana zaštita potrošača u RH
Osnove poslovanja trgovaca s potrošačima	<ul style="list-style-type: none">• uočiti razliku između trgovca i potrošača• usporediti situacije u kojima se obrtnik smatra trgovcem u odnosu na situacije u kojima se smatra potrošačem• navesti primjer obveznih podataka za označavanje proizvoda• prepoznati na primjeru moguće načina označavanja proizvoda• pojasniti obveze u pogledu isticanja cijene• dati primjer obveze u pogledu isticanja uvjeta prodaje• pojasniti posebne oblike prodaje• prepoznati na primjeru obvezan način postupanja u slučaju vrijednosti usluge popravka u iznosu većem od 500,00 kuna• pojasniti način prodaje preko interneta i prava potrošača• opisati način rješavanja spora za prodaju preko interneta u druge zemlje
Načini rješavanja sporova između trgovaca i potrošača	<ul style="list-style-type: none">• opisati obvezu obrtnika kao trgovca da potrošaču omogući podnošenje pisanih prigovora• pojasniti obvezu postupanja trgovca po pisanom prigovoru potrošača• sažeti prednosti alternativnog rješavanja potrošačkih sporova• identificirati tijelo HOK-a koje rješava potrošačke sporove• navesti druga tijela izvan HOK-a koja imaju ovlasti rješavati potrošačke sporove• prepoznati sustav brze razmjene podataka o proizvodima rizičnim za zdravlje i sigurnost potrošača

5. Obavljanje obrta

TEMA	ISHODI
Obrtnik i obrt	<ul style="list-style-type: none">• objasniti definiciju obrtnika• objasniti definiciju obrta
Kako postati obrtnik	<ul style="list-style-type: none">• pojasniti kako se utvrđuje djelatnost obrta• pojasniti djelatnost obrta• razlikovati opće i posebne uvjete za obavljanje obrta

	<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati vrste obrta • dati primjer nekoliko vezanih obrta • pojasniti što je poslovni prostor • nabrojati vrste prostora u kojemu se može obavljati obrt • prepoznati što je sjedište obrta • razlikovati sjedište obrta i izdvojeni pogon • objasniti razdoblje obavljanja obrta • prepoznati tvrtku obrta • utvrditi tvrtku obrta • objasniti početak rada obrta
Otvaranje obrta	<ul style="list-style-type: none"> • pojasniti što je obrtni registar • opisati upis u obrtni registar • objasniti što je obrtnica • navesti rok za izdavanje obrtnice
Obavljanje obrta	<ul style="list-style-type: none"> • povezati datum upisa u obrtni registar i početak rada obrta • odrediti koje djelatnosti se obavljaju u obrtu • navesti mogućnosti izmjena u obrtu • pojasniti pomaganje članova obitelji obrtniku u obavljanju obrta • pojasniti što je privremena obustava • navesti mogućnosti dulje privremene obustave • prepoznati mogućnost radnog vremena obrta • prepoznati odgovornost obrtnika • navesti karakteristike zajedničkog obavljanja obrta • pojasniti što su umjetnički obrti • pojasniti što su tradicijski obrti • navesti kada se smatra da pravna osoba obavlja obrt • navesti uvjete koje mora ispuniti pravna osoba da bi obavljala vezani obrt
Prijenos obrta	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti kada se obrt može prenijeti za života • objasniti prijenos obrta na nasljednika, nakon smrti obrtnika • navesti tko može biti privremeni poslovođa
Prestanak obrta	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti način prestanka obrta • navesti nekoliko razloga za prestanak obrta po sili zakona

6. Organiziranost obrta

TEMA	ISHODI
Komorski sustav	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati članove Hrvatske obrtničke komore • prepoznati dobrovoljne članove Hrvatske obrtničke komore

Organiziranost komorskog sustava	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati jedinstveni sustav organiziranosti obrta • navesti način osnivanja udruženja obrtnika • navesti razloge osnivanja udruženja obrtnika • prepoznati članove područne obrtničke komore • utvrditi što je Hrvatska obrtnička komora • navesti nekoliko zadataka Hrvatske obrtničke komore • navesti javne ovlasti Hrvatske obrtničke komore • prepoznati tijela Hrvatske obrtničke komore • prepoznati ulogu Suda časti Hrvatske obrtničke komore
Rad komorskog sustava	<ul style="list-style-type: none"> • opisati organizaciju strukovnog rada • prepoznati organizaciju strukovnog rada • prepoznati pripadnost udruženju obrtnika • prepoznati pripadnost cehu • prepoznati nekoliko cehova Hrvatske obrtničke komore

7. Obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje vezanih obrta

TEMA	ISHODI
Strukovno obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti kako Hrvatska obrtnička komora učestvuje u strukovnom obrazovanju • opisati uvjete potrebne za izvođenje naukovanja • navesti uvjete za ishođenje dozvole (licencije) za naukovanje • navesti tko se može primiti na naukovanje • navesti rok važenja dozvole (licencije) za naukovanje • opisati što regulira ugovor o naukovanju • navesti potpisnika ugovora o naukovanju • pojasniti što je naučnički ispit • navesti tko može pristupiti naučničkom ispitu
Ispit o stručnoj osposobljenosti	<ul style="list-style-type: none"> • navesti tko može pristupiti ispitu o stručnoj osposobljenosti • nabrojati što obuhvaća ispit o stručnoj osposobljenosti • prepoznati pred kim se polaže ispit o stručnoj osposobljenosti • navesti nekoliko zanimanja za koja se polaže ispit o stručnoj osposobljenosti
Majstorski ispit	<ul style="list-style-type: none"> • pojasniti tko može pristupiti majstorskom ispitu • navesti što obuhvaća majstorski ispit • pojasniti pred kim se polaže majstorski ispit • navesti tko izdaje diplomu o majstorskom zvanju

8. Radni odnosi

TEMA	ISHODI
Zasnivanje radnog odnosa	<ul style="list-style-type: none"> • izraziti (svojim riječima) razliku radnika i poslodavca • prepoznati razliku radnika i poslodavca • opisati način zasnivanja radnog odnosa • navesti nekoliko bitnih elemenata ugovora o radu • navesti poslove za koje su propisani posebni elementi ugovora o radu • objasniti primjenu ugovora o radu na određeno i neodređeno vrijeme • navesti najnižu dob za zaposlenje • uočiti razliku između ugovora o radu i ugovora o djelu • opisati mogućnosti ugovaranja probnog rada
Prava iz radnog odnosa	<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati puno, nepuno i skraćeno radno vrijeme • nabrojati/ navesti uvjete kada se skraćuje radno vrijeme • opisati/ navesti kada je radnik dužan raditi prekovremeno • navesti/ imenovati tko određuje radno vrijeme i raspored radnog vremena • navesti što je noćni rad • opisati što je rad u smjenama • izraziti (svojim riječima) važnost odmora • navesti odmore • navesti zakonski propisano najkraće trajanje godišnjeg odmora • navesti tko donosi odluku o korištenju godišnjeg odmora i roku njenog donošenja • izraziti (svojim riječima) razliku plaćenog i neplaćenog dopusta • prepoznati odredbe vezane uz pravo na plaćeni dopust • prisjetiti se što je plaća • prisjetiti se kada radnik ima pravo na povećanu plaću • prisjetiti se kako i kada se isplaćuje plaća te dužnosti dostave obračuna plaće
Prestanak ugovora o radu	<ul style="list-style-type: none"> • opisati način prestanka radnog odnosa • navesti načine prestanka radnog odnosa • uočiti razliku (razlikovati) prestanka radnog odnosa sporazumom i otkazom • opisati vrste otkaza prema razlogu • prepoznati vrste otkaza prema razlogu • prepoznati razliku između redovnog i izvanrednog otkaza

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati uvjete otkaza sa ponudom izmijenjenog ugovora • navesti uvjete za redoviti otkaz ugovora o radu sklopljenog na određeno vrijeme • navesti situacije u kojima se ne može otkazati ugovor o radu • prepoznati situacije u kojima se ne može otkazati ugovor o radu • navesti najmanje trajanje otkaznog roka • prepoznati najmanje trajanje otkaznog roka • prepoznati situacije kada otkazni rok ne teče • pojasniti pravo radnika na otpremninu • navesti obveze poslodavca nakon prestanka radnog odnosa
Što još treba znati o radnim odnosima i pravima	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati situacije u kojima radnik odgovara za štetu • uočiti razliku između zakonske i ugovorne zabrane natjecanja radnika sa poslodavcem • prepoznati zakonsku zabranu natjecanja radnika sa poslodavcem • prepoznati u kojem roku radnik može zatražiti sudsku zaštitu prava iz radnog odnosa • prepoznati tko vrši nadzor nad primjenom propisa o radu • navesti tko obvezno donosi Pravilnik o radu • prepoznati stranke Kolektivnog ugovora • izraziti (svojim riječima) što je radničko vijeće i koja su njegova temeljna ovlaštenja • opisati mogućnost dopunskog rada • razlikovati rad studenata i učenika

9. Zaštita u vezi s radom

TEMA	ISHODI
Zaštita života, zdravlja i privatnosti	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati obvezu zaštite života, zdravlja i čudoređa • prepoznati koje se osobne podatke radnika smije prikupljati i koristiti
Zaštita trudnica, roditelja i posvojitelja	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati zabranu nejednakog postupanja prema trudnici, ženi koja je rodila ili koja doji dijete • prepoznati prava radnika koji koristi roditeljna ili roditeljska prava
Zaštita radnika koji su privremeno ili trajno nesposobni za rad	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati obveze radnika privremeno nesposobnog za rad • prepoznati prava radnika privremeno nesposobnog za rad
Zaštita dostojanstva radnika	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati što je uznemiravanje i spolno uznemiravanje

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati postupak po pritužbi za uznemiravanje i spolno uznemiravanje
--	---

10. Carinski propisi

TEMA	ISHODI
Carinski postupak	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti suštinsku svrhu carina • usporediti pitanje carina u RH u odnosu na EU i razliku u odnosu prema zemljama izvan EU • razvrstati carine prema smjeru kretanja robe • pojasniti što je i čemu služi carinska deklaracija • preformulirati opis privremenog uvoza • navesti čemu služi i kako se dobiva EORI broj • prepoznati karakteristike privremenog uvoza
Subjekti u carinskom postupku	<ul style="list-style-type: none"> • navesti tijela RH nadležna za carinjenje • pojasniti važnost i ulogu špeditera u carinskom postupku

11. Pravni subjekti, pravna i poslovna sposobnost

TEMA	ISHODI
Pravni subjekt	<ul style="list-style-type: none"> • raščlaniti pravne subjekte na dvije vrste osoba
Pravna i poslovna sposobnost	<ul style="list-style-type: none"> • pojasniti pravnu sposobnost • pojasniti način stjecanja i prestanka poslovne sposobnosti fizičke i pravne osobe
Fizička i pravna osoba kao pravni subjekt	<ul style="list-style-type: none"> • pojasniti pojam fizičke osobe kao pravnog subjekta • pojasniti pojam pravne osobe kao pravnog subjekta • razvrstati pravne subjekte na fizičke i pravne osobe

12. Ugovori

TEMA	ISHODI
Sklapanje ugovora	<ul style="list-style-type: none"> • pojasniti ugovor kao dvostrani pravni posao • navesti što je nužno za nastanak ugovora • navesti primjer nekoliko vrsta ugovora iz poslovanja obrtnika • pojasniti pojam ponude • pojasniti pojam prihvata ponude • prepoznati trenutak kojim se ugovor smatra sklopljenim • opisati postupak sklapanja ugovora
Pravni odnos	<ul style="list-style-type: none"> • pojasniti pojam pravnog odnosa • navesti primjer pravnog odnosa
Pravni posao	<ul style="list-style-type: none"> • pojasniti pojam pravnog posla

	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti značajke ugovora
--	--

13. Zastupanje

TEMA	ISHODI
Zastupnik	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti tko je zastupnik • objasniti zastupanje u zajedničkom obrtu
Vrste zastupnika	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati vrste zastupnika • navesti primjer zastupanja u obrtu

14. Trgovačka društva

TEMA	ISHODI
Trgovac	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti pojam trgovca
Trgovačka društva	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti pojam trgovačkog društva kao pravne osobe • objasniti pojam nastanka trgovačkog društva kao pravne osobe • objasniti prestanak trgovačkog društva kao pravne osobe • navesti primjer vrste trgovačkog društva • objasniti pojam tvrtke trgovačkog društva i osnovne uvjete za tvrtku • objasniti pojam i uvjete za osnivanje d.o.o. • objasniti pojam i uvjete za osnivanje j.d.o.o. • objasniti razliku odgovornost društva kapitala i društva osoba za obveze društva

15. Nasljedno pravo

TEMA	ISHODI
Nasljeđivanje	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti kada dolazi do nasljeđivanja • objasniti pojam ostavine • objasniti pojam oporuke • navesti primjer vrsta oporuke • navesti primjer oblika oporuke • objasniti odgovornost nasljednika za dugove
Nasljedni redovi	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti pojam nasljednog reda • prepoznati na primjeru pripadnost nasljednom redu

16. Zemljišne knjige, posjed i vlasništvo

TEMA	ISHODI
Zemljišne knjige	<ul style="list-style-type: none">• pojasniti svrhu i važnost zemljišnih knjiga• navesti tko je nadležan za vođenje zemljišnih knjiga• pojasniti koji se podaci upisuju u zemljišne knjige• navesti kako se mogu pregledati/pribaviti podaci iz zemljišnih knjiga
Nekretnine i pokretnine	<ul style="list-style-type: none">• pojasniti pojam nekretnine• pojasniti pojam pokretnine• razvrstati stvari na nekretnine i pokretnine
Posjed	<ul style="list-style-type: none">• pojasniti pojam posjeda i razliku u odnosu na vlasništvo
Vlasništvo	<ul style="list-style-type: none">• pojasniti pojam vlasništva i njegova ograničenja• navesti primjer vlasničkih prava

3. STRUKTURA ISPITA

Pisani dio ispita sadrži oko **40** zadataka, pri čemu se oko 60% odnosi na područje gospodarstva, a oko 40% na područje pravnih propisa. Pitanja su raspodijeljena po područjima na sljedeći način:

PODRUČJE	BROJ ZADATAKA	PRIBLIŽNI BODOVNI UDIO
1. Obrtnik, poduzetnik i poduzetništvo	3	12,50%
2. Tržišne zakonitosti	2	8,33%
3. Pokretanje poduzetničkog pothvata – načini ulaska obrtnika u poduzetništvo	2	8,33%
4. Izvori kapitala za obrtnike i poduzetnike	3	12,50%
5. Poduzetnička infrastruktura	2	8,33%
6. Poslovni i financijski plan	4	16,67%
7. Osnove marketinga	3	8,33%
8. Porezni sustav	3	12,50%
9. Zaštita okoliša	2	8,33%
UKUPNO:	24	100,00%

PODRUČJE	BROJ ZADATAKA	PRIBLIŽNI BODOVNI UDIO
1. Zaštita potrošača	1	6,25%
2. Obavljanje obrta	4	25,00%
3. Organiziranost obrta	1	6,25%
4. Obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje vezanih obrta	1	6,25%
5. Radni odnosi	2	12,50%
6. Zaštite u vezi s radom	1	6,25%
7. Ugovori	1	6,25%
8. Ustrojstvo državne vlasti	1	6,25%
9. Osnove Europske unije		
10. Osnove gospodarskog prava	1	6,25%
11. Carinski propisi		
12. Trgovačka društva		
13. Pravni subjekti, pravna i poslovna sposobnost	2	12,50%
14. Zastupanje		
15. Nasljedno pravo	1	6,25%
16. Zemljišne knjige, posjed i vlasništvo		
UKUPNO:	16	100,00%

Kandidat koji na ispitu postigne 60% maksimalnog broja bodova, položio je pismeni dio ispita, a time i ispit u cjelini.

Kandidat koji na pisanom dijelu ispita ostvari između od 30% do 59% maksimalnog broja bodova, ima pravo polagati usmeni dio ispita.

Ako je na pisanom dijelu ispita ostvareno manje od 30% maksimalnog broja bodova, ispit nije položen.

4. TEHNIČKI OPIS ISPITA

4.1. Izgled ispita i način rješavanja

Prije početka pisanog dijela ispita, kandidat dobiva ispit s kratkim uvodnim uputama i pripremljenim setom od 40 zadataka.

Zadaci se rješavaju označavanjem odnosno upisivanjem odgovora u dobiveni dokument ispita ili putem online aplikacije za provedbu ispita.

Zadaci višestrukog izbora rješavaju se na način da kandidat označi samo jedan odgovor koji smatra točnim, zaokružujući slovo ispred odgovora ili označavanjem klikom u prazno polje uz ponuđeni odgovor u zadatku.

Ako zadatak kao odgovor traži procjenu je li ponuđeni odgovor točan ili netočan, kandidat odgovara na način da zaokruži ili označi samo jedan odgovor koji smatra točnim.

U zadacima kod kojih se traži upisati kratki odgovor, kandidat treba upisati nedostajuću riječ ili kratki odgovor od najviše 3 riječi, na mjesto predviđeno za odgovor u zadatku.

4.2. Trajanje ispita

Pisani dio ispita traje najduže 2 sata.

Usmeni dio ispita traje najduže 15 minuta.

4.3. Pribor

Tijekom pisanog dijela ispita dopušteno je upotrebljavati isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Za usmeni dio ispita pribor nije potreban.

5. PRIMJERI ZADATAKA

Primjeri zadataka navedeni su po vrstama zadataka te sadrže uputu, pitanje, točan odgovor, obrazovni ishod i način bodovanja.

5.1. Primjer zadatka višestrukog izbora – jedan točan odgovor

U sljedećem zadatku ponuđena su 4 odgovora, od kojih je samo jedan točan.

Odgovor koji smatrate točnim morate zaokružiti.

Danom upisa u Obrtni registar, obrtnik po zakonu postaje član:

- a) Hrvatske agencije za malo gospodarstvo
- b) Hrvatske udruge poslodavaca
- c) Hrvatske obrtničke komore
- d) Hrvatske udruge izvoznika

Točan odgovor: c) Hrvatske obrtničke komore

Obrazovni ishod: • prepoznati zakonske odredbe koje reguliraju članstvo u Hrvatskoj obrtničkoj komori

Bodovanje: 1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

Napomena: odgovor c) mora biti zaokružen

5.2. Primjer zadatka procjene točno/netočno

U sljedećem zadatku potrebno je procijeniti je li ponuđeni odgovor točan ili netočan. Odgovor koji smatrate točnim morate zaokružiti.

Ugovor se smatra sklopljenim kad ugovorne strane postignu suglasnost o bitnim sastojcima ugovora.

DA (točno)
NE (netočno)

Točan odgovor: DA

Obrazovni ishod: • prepoznati trenutak kojim se ugovor smatra sklopljenim

Bodovanje: 1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

Napomena: odgovor DA mora biti zaokružen

5.3. Primjer zadatka kratkog odgovora

U sljedećem zadatku odgovorite kratkim odgovorom na način da upišete nedostajuću riječ ili kratki odgovor od najviše 3 riječi, na mjesto predviđeno za odgovor.

Temeljni i najviši pravni akt na osnovu kojega se donose zakoni u RH je _____ .

Točan odgovor: **točan odgovor:** **Ustav**

Obrazovni ishod: **obrazovni ishod:** • navesti temeljni i najviši pravni akt na osnovu kojega se donose zakoni u RH

Bodovanje: **bodovanje:** **1 bod – točan odgovor**

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

Napomena: **napomena:** odgovor može biti napisan pisanim ili tiskanim slovima

6. PRIPREMA ZA ISPIT

Kandidat u pripremanju za ispit može konzultirati sljedeću literaturu:

- Klarić, Lukačević Dominko, Fanjak, *Pravo i pravni propisi u obrtništvu*, 2021., Hrvatska obrtnička komora
- Ribić, Šuica, *Osnove gospodarstva*, 2020., Hrvatska obrtnička komora

Za učenje i pripremanje za ispit kandidat se rukovodi navedenim ishodima jer se pitanja na ispitu temelje na ovim ishodima. Kandidatu se savjetuje konzultirati literaturu, upoznati se s područjima ispitivanja i očekivanim ishodima te proučiti primjere zadataka.